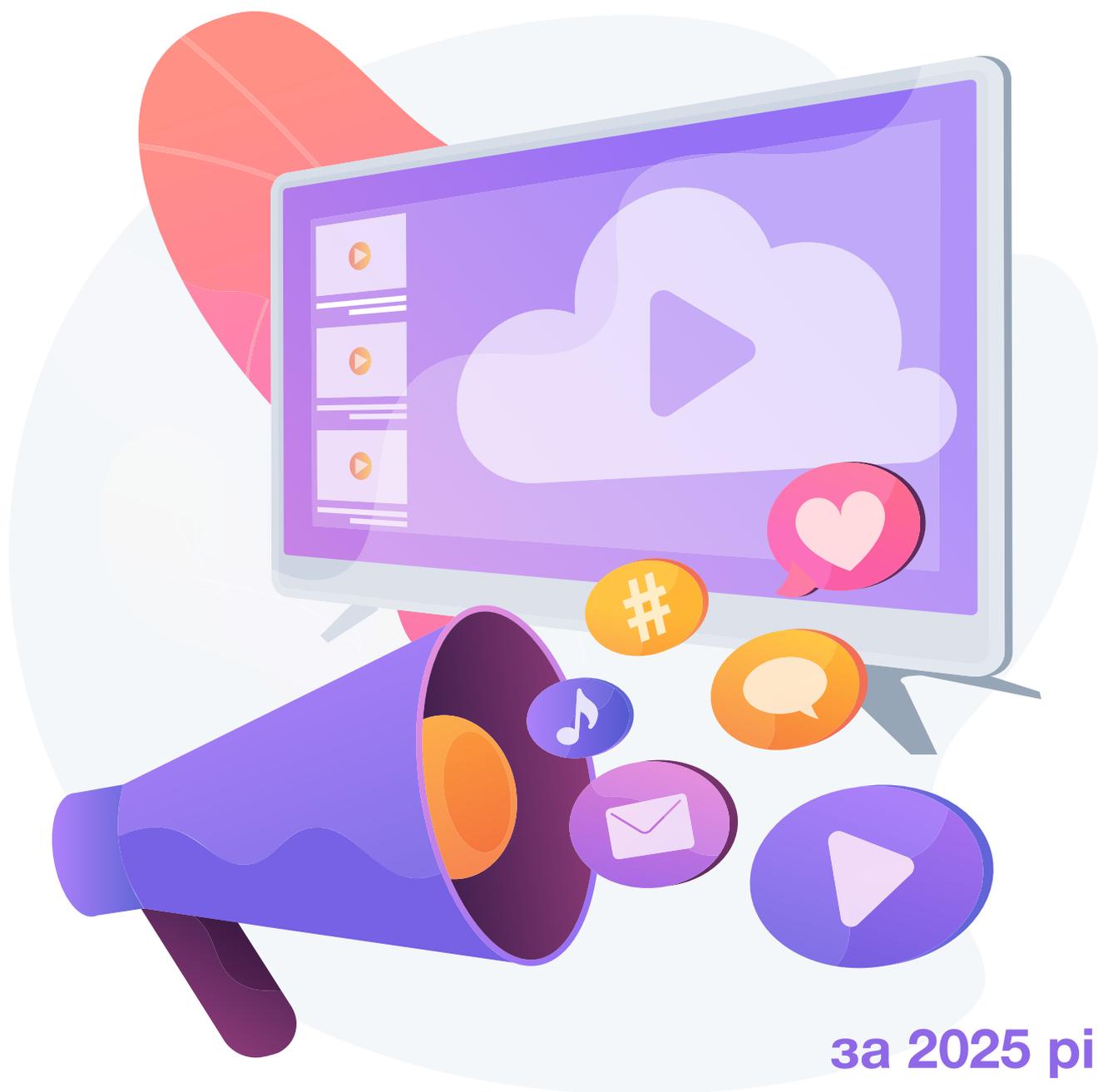

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

Комітету НААУ з питань
медіа та рекламного права

за 2025 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет НААУ з питань медіа та рекламного права є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, створеним при Національній асоціації адвокатів України відповідно до розпорядження Голови НААУ №49 від 14 квітня 2020 року.

Метою створення Комітету є: об'єднання зусиль адвокатської спільноти для активної участі в процесах законотворення, втілення у сучасну судову практику європейських стандартів у сфері свободи слова, обміну досвідом і напрацювання кращих практик взаємодії з журналістами та ЗМІ, а також розвитку рекламного права.

Завдання Комітету:

- визначення і наукове обґрунтування пріоритетних напрямів розвитку законодавства України у сфері медіа та реклами;
- проведення тематичних заходів, спрямованих на обговорення існуючих практичних проблем у галузі медіа та рекламного права, напрацювання рекомендацій щодо їх розв'язання, а також на підвищення кваліфікації адвокатів, таких як форуми, круглі столи, конференції тощо;
- розроблення освітніх матеріалів з медіа та рекламного права (посібники, наукові статті тощо);
- вивчення й аналіз існуючого законодавства іноземних держав, практики його застосування та внесення пропозицій на обговорення Ради адвокатів України щодо вдосконалення українського законодавства з урахуванням світового досвіду;
- аналіз законопроектів, напрацювання пропозицій щодо внесення відповідних змін до них;
- участь у дослідницьких проектах у сфері медіа та реклами для вдосконалення надалі законодавства України і правозастосовної практики;
- проведення освітньої роботи серед громадян (у вигляді круглих столів, конференцій тощо) щодо способів і практики самостійного захисту своїх прав у сфері медіа та реклами;
- підвищення професійності та фахової обізнаності адвокатів, що спеціалізуються на медіа та рекламному праві;
- здійснення іншої діяльності, спрямованої на розвиток адвокатури України.

2. СКЛАД КОМІТЕТУ

Голова Комітету

Опришко

Людмила Володимирівна

Е-адреса:

l.opryshko@mail.unba.org.ua

Рада Комітету:

Кіптіла Марина Миколаївна

Левчук Тетяна Василівна

Олексіук Тетяна Миколаївна

Пацурковська Олена Миколаївна

Правдиченко Аліна Анатоліївна

Роук Людмила Іванівна

Секретар Комітету

Демідова

Ольга Ігорівна

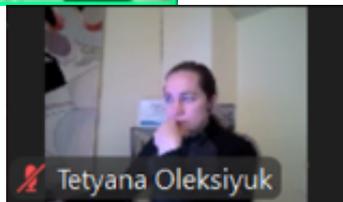
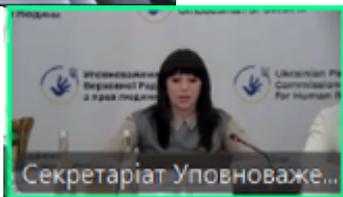
Е-адреса:

o.demidova@mail.unba.org.ua

3. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

23 січня голова Комітету Людмила Опришко та член Ради Комітету Тетяна Олексіюк взяли участь у засіданні Експертної ради при Представникові з інформаційних прав Уповноваженого ВРУ з прав людини. Під час заходу обговорено результати роботи Департаменту моніторингу додержання інформаційних прав у 2024 році та результати дослідження, проведеного ГО «Платформа прав людини», присвяченого аналізу практики розгляду судами справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 188-39, 188-40 та 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, у період з 2022 по 2024 роки.

14 квітня член Ради Комітету Тетяна Олексіюк виступила тренером на Тренінгу для Національної школи суддів на тему "Доступ до публічної інформації. Особливості правозастосування та актуальна судова практика".

Тренінг організовано з метою поглиблення знань та удосконалення навичок суддів та помічників суддів щодо права на доступ до публічної інформації, особливостей застосування норм законодавства України та міжнародних стандартів в особливий період.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/pxkzdn>

3. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

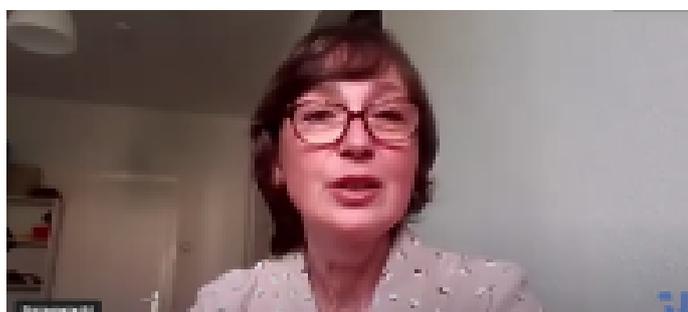
27 травня голова Комітету **Людмила Опришко** та член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк** взяли участь у засіданні Експертної ради при Представникові з інформаційних прав Уповноваженого ВРУ з прав людини, де розглянули нагальні питання у сфері доступу до публічної інформації. Обговорення стосувались щорічної доповіді про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2024 році в частині інформаційних прав; потреби у забезпеченні якісного офіційного перекладу Загального регламенту про захист даних (GDPR) українською мовою; підсумків роботи Департаменту моніторингу додержання інформаційних прав над Дорожньою картою за напрямком «Верховенство права» в рамках скринінгу відповідності національного законодавства України праву Європейського Союзу за переговорним розділом 23 «Судова влада та основоположні права», сферою «Захист персональних даних», зокрема щодо законопроекту №8153.

4 червня на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова було затверджено склад робочої групи з напрацювання ефективних механізмів протидії SLAPP – стратегічним позовам проти участі громадськості (Strategic Lawsuits Against Public Participation). До складу робочої групи ввійшла голова Комітету Людмила Опришко.

Детальніше за посиланням: <https://surl.lu/oveuja>

25 червня голова Комітету **Людмила Опришко** взяла участь у круглому столі на тему: «Як Україна буде протидіяти SLAPP», де виступила з доповіддю.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/ggzrmf>

2 вересня голова Комітету **Людмила Опришко** та член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк** взяли участь у засіданні Експертної ради при Представникові з інформаційних прав Уповноваженого ВРУ з прав людини. Під час заходу вони долучились до обговорення концепції створення єдиного цифрового регулятора в Україні та напрацювання спільної позиції щодо повноважень Національної комісії з питань захисту персональних даних та доступу до публічної інформації, а також стосовно створення термінологічного стандарту державної мови у сфері захисту персональних даних, співпраці з Національною комісією зі стандартів державної мови.

28 вересня член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк** виступила спікеркою глобальної віртуальної конференції Artificial Intelligence for Information Accessibility (AI4IA) 2025, яка відбулася з нагоди Міжнародного дня загального доступу до інформації з доповіддю на тему «Artificial Intelligence for Unlocking Public Access to Information», присвяченою ролі штучного інтелекту у розширенні доступу до офіційної інформації відповідно до міжнародних та європейських стандартів. У своїй презентації спікерка наголосила, що доступ до публічної інформації є фундаментальним демократичним правом, закріпленим, зокрема, у Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів. Було підкреслено, що попри наявність законодавства про свободу інформації та відкриті дані, багато держав і досі стикаються з проблемами слабого проактивного оприлюднення інформації, затримок у відповідях на запити та обмеженої цифрової інфраструктури. Поєднання інструментів штучного інтелекту з чіткими правовими гарантіями, за словами доповідачки, відкриває нові можливості для ефективного управління даними, персоналізованих інформаційних сервісів і зміцнення прозорості, підзвітності влади та довіри до демократичних інституцій.

3. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

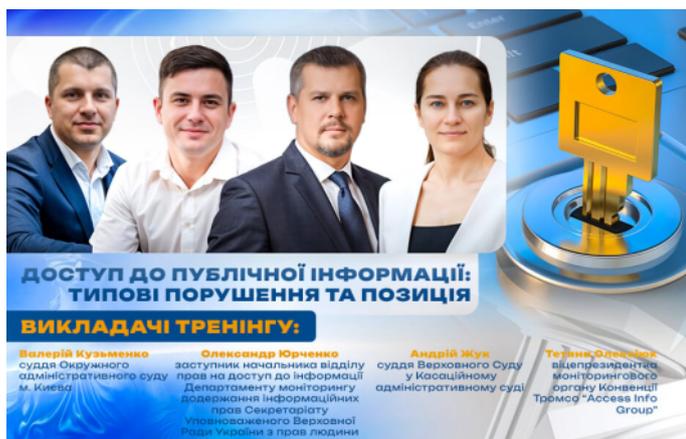
2 жовтня члена Ради Комітету **Тетяну Олексіюк** переобрали до складу Access Info Group Ради Європи (Групи спеціалістів з доступу до офіційних документів під Конвенцією Ради Європи про доступ до офіційних документів).

<https://is.gd/7q3jBt>

Детальніше за посиланням: <https://is.gd/7q3jBt>

7 жовтня член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк** виступила тренером на Тренінгу для Національної школи суддів на тему: “Доступ до публічної інформації. Особливості правозастосування та актуальна судова практика”. Тренінг було організовано з метою поглиблення знань та удосконалення навичок суддів та помічників суддів щодо права на доступ до публічної інформації, особливостей застосування норм законодавства України та міжнародних стандартів в особливий період.

21-22 жовтня голова Комітету **Людмила Опришко** взяла участь у тренінгу для поліцейських на тему «Захист професійної діяльності журналістів та свободи слова в Україні: протидія безкарності», який відбувся у Львові. Як тренерка, вона розповіла про міжнародні стандарти кримінально-правового захисту журналістів, практику Європейського суду з прав людини у справах, пов'язаних із журналістською діяльністю, про стандарти ефективності розслідування злочинів, вчинених проти журналістів, та модерувала виконання практичних вправ.

24–25 жовтня голова Комітету **Людмила Опришко** була учасницею міжнародної конференції «Верховенство права в епоху популізму: свобода слова та право на справедливий суд», яка відбулась у м. Львів. Під час заходу вона взяла участь у дискусії.

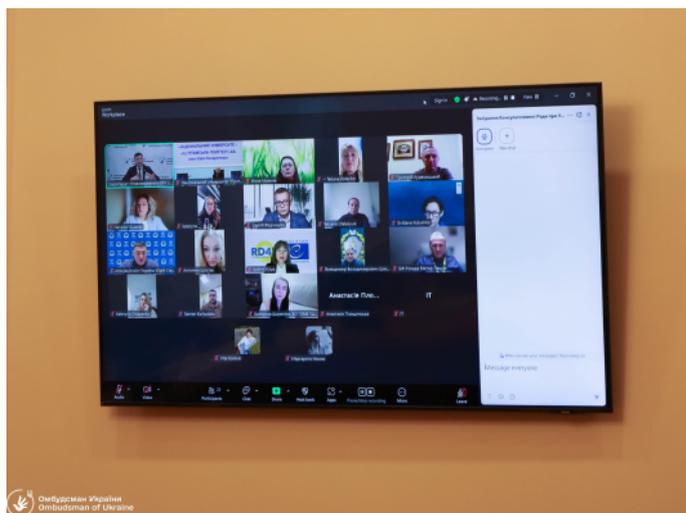
Детальніше за посиланням: <https://is.gd/Dg1TUx>

3. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

28 листопада та 15 грудня в офісі Омбудсмена відбулося засідання оновленого складу Консультативної ради при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини. Засідання пройшло у два етапи – 28 листопада та 15 грудня. Член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк** увійшла до складу Консультативної ради при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/hhnwiy>

5 грудня на запрошення Верховного Суду голова Комітету **Людмила Опришко** взяла участь у круглому столі «Взаємодія судової влади та медіа». Під час заходу вона взяла участь в обговоренні актуальних проблем, пов'язаних із публікацією в медіа матеріалів на судову тематику, та подолання недовіри до судової влади з боку громадськості.

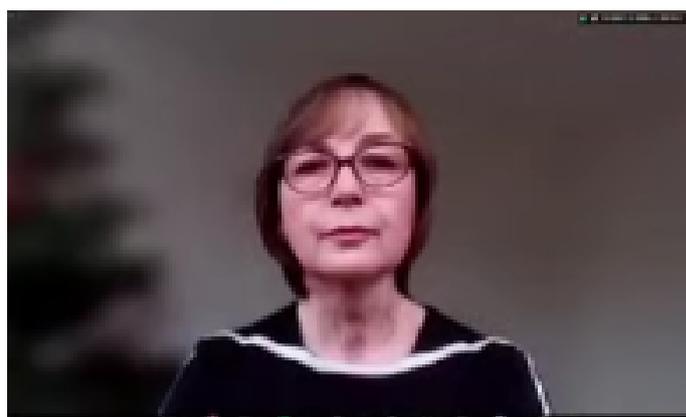
11 грудня член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк** виступила на семінарі у Вищому адміністративному суді Швеції (м. Стокгольм, Швеція) з доповіддю про доступ до публічної інформації та роль судів у забезпеченні відкритості влади.

Детальніше за посиланням: <https://is.gd/8Q7Yku>

22 грудня голова Комітету **Людмила Опришко** взяла участь у круглому столі на тему: "Майбутнє анти-SLAPP законодавства України: презентація концепції та обговорення", де виступила з доповіддю. Круглий стіл організовано Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, Комітетом Верховної Ради України з питань свободи слова, ГО "Платформа прав людини", за підтримки програми Ради Європи "Захист свободи слова і свободи медіа в Україні. Фаза II" та Національного комітету зі співпраці з міжнародною програмою розвитку комунікації ЮНЕСКО" (IPDC).

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/nrlkyc>

24 грудня голова Комітету **Людмила Опришко** та член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк** взяли участь у засіданні Експертної ради при Представникові з інформаційних прав Уповноваженого ВРУ з прав людини, де відбулось обговорення нагальних питань у сфері доступу до публічної інформації. На заході розглянуто також інші актуальні питання у сфері дотримання інформаційних прав, зокрема: презентовано Курс для DPO (відповідальних осіб з питань захисту персональних даних) на порталі Дія. Освіта, розробленого спільно з проектом EU4DigitalUA; представлено результати проведення Курсу для відповідальних осіб з питань захисту персональних даних «Програма підготовки тренерів для відповідальних осіб з питань захисту персональних даних (DPOs) в українських державних установах», розробленого спільно з Естонським центром міжнародного розвитку (ESTDEV); ознайомлено з результатами моніторингів, проведених у Закарпатській області в сфері доступу до публічної інформації; презентовано Пам'ятку для Національної поліції України «Особливості захисту персональних даних в діяльності Національної поліції України», а також обговорено питання експертної допомоги у написанні та супроводі розділу Інформаційні права в щорічній доповіді Уповноваженого ВРУ з прав людини 2025.

4. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЩО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ, ВША ТА ЗМІ

28 травня на сайті НААУ оприлюднено новину про презентацію посібника, яка відбулась у межах глобального Тижня Відкритого Уряду (OpenGovWeek) на базі платформи порталу «Дія». Йдеться про навчально-методичний посібник «Рекомендації з питань обмеження доступу до публічної інформації», розроблений за сприяння Міністерства цифрової трансформації та Секретаріату Уповноваженого ВР з прав людини. Його представила на заході одна із авторок - голова Комітету **Людмила Опришко**.

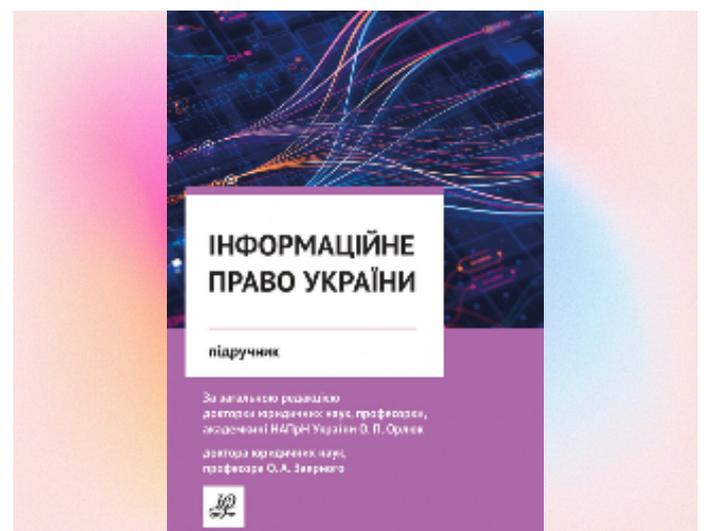
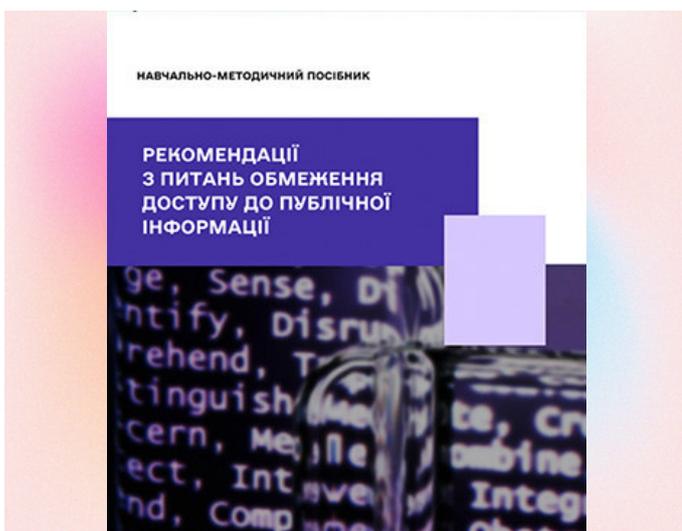
Посібник створено для розпорядників інформації – органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів, які володіють публічною інформацією. У ньому роз'яснено, коли і як саме може обмежуватись доступ до публічної інформації. Основну увагу приділено застосуванню «трискладового тесту», який є обов'язковим для кожного випадку обмеження доступу до інформації, а також практичним питанням його застосування.

Детальніше за посиланням: <https://is.gd/XmjfMm>

Вийшов друком підручник «Інформаційне право України», підготовлений провідними науковцями у сфері інформаційного права, співавторкою якого є член Ради Комітету **Тетяна Олексіюк**.

Підручник рекомендовано до друку вченими радами Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права» Національної академії правових наук України. Видання містить системний аналіз Загальної та Особливої частин інформаційного права України з урахуванням сучасної правової доктрини, судової та адміністративної практики.

У підручнику розглянуто питання доступу до публічної інформації, захисту персональних даних, інформації з обмеженим доступом, електронного урядування, електронних комунікацій, медіаправа, інформаційної безпеки та юридичної відповідальності за інформаційні правопорушення. Видання орієнтоване на здобувачів вищої юридичної освіти, науковців, суддів, адвокатів, державних службовців і практиків у сфері інформаційного права.

23 липня на сайті НААУ була оприлюднена стаття голови Комітету **Людмили Опришко** на тему «Захист персональних даних vs свобода слова: як урегулювати публічну фото- і відеозйомку».

У березні Кабмін затвердив план заходів з виконання рекомендацій Єврокомісії, які необхідні для євроінтеграції України. Він включає необхідність приведення українського законодавства про персональні дані у відповідність до GDPR. Такий проєкт Закону №8153 готується до другого читання. Втім, він викликає низку застережень, зокрема в частині правил проведення аудіо-, фото- та відеозаписів, що здійснюються відкрито на вулиці та під час публічних заходів.

Європейські стандарти

Право на свободу вираження поглядів і право на захист приватного життя - фундаментальні для демократичного суспільства права людини. Вони нерідко конкурують. При цьому жодне з них не має абсолютного характеру. Ієрархічна залежність між ними також відсутня. Тому їх потрібно узгоджувати між собою (див. п. 11 [Резолюції 1165 \(1998\)](#) «[Право на приватність](#)»). Подібні висновки можна знайти також у численних рішеннях Європейського суду з прав людини.

На цю особливість вказує і [Загальний регламент про захист даних \(General Data Protection Regulation, GDPR\)](#), згідно з яким обробка персональних даних повинна спрямовуватись на служіння людству. Право на захист персональних даних не є абсолютним правом; його необхідно розглядати з огляду на його функцію в суспільстві та збалансовувати з іншими основоположними правами відповідно до принципу пропорційності.

Крім того, GDPR зобов'язує держави узгоджувати право на захист персональних даних з правом на свободу вираження поглядів та інформації, включаючи обробку даних для журналістських цілей та цілей академічного, художнього чи літературного самовираження. Для цього повинні встановлюватися відповідні винятки або відступи від низки розділів Регламенту.

Детальніше за посиланням: <https://is.gd/4Kfi6V>

5. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3 квітня на сайті НААУ були оприлюднені зауваження та пропозиції Комітету до проекту Закону [№12253 від 27.11.2024 «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» та інших законів України»](#).

Визначення прямої реклами зокрема дасть можливість урегулювати обмеження щодо порядку розповсюдження прямої реклами та спонсорства на протипагу від порядку розповсюдження реклами загалом, зокрема, для реклами та прямої реклами окремих категорій товарів (таких як алкогольні напої, торговельні марки та інші об'єкти права інтелектуальної власності, під якими випускаються алкогольні напої).

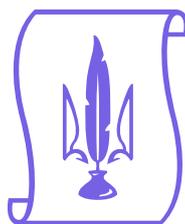
Тому у проекті пропонується доповнити ст. 1 Закону новим пунктом 14-1, у якому надати визначення поняття «пряма реклама»: відмінна від телепродажу форма розповсюдження реклами, призначена сформулювати або підтримати у прямий спосіб обізнаність споживачів реклами та їхній інтерес щодо особи, ідеї та/або товару.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/glosqw>

3 червня по грудень в межах діяльності робочої групи при Комітеті Верховної Ради України з питань свободи слова за активної участі голови Комітету **Людмили Опришко** напрацьовано пакет перших варіантів проектів анти-SLAPP законів, спрямованих на імплементацію в законодавство України Директиви (ЄС)2024/1069 про захист осіб, які беруть участь у громадській діяльності, від явно необґрунтованих претензій або зловживань судовими процесами («Стратегічні позови проти участі громадськості») та Рекомендації СМ/Rec(2024)2 про протидію використанню стратегічних позовів проти участі громадськості (SLAPP).

3 серпня по грудень секретар Комітету **Ольга Демідова** є учасником експертної групи органу саморегулювання у сфері друкованих медіа (бере участь в роботі над розробкою кодексів саморегулювання, в тому числі рекламного кодексу відповідно до ЗУ про медіа).

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

